

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskaral“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v soboto 21. avgusta 1897.

Letnik XXV.

Non possumus.

Vsi večji listi razpravljajo o vladnih predlogih in o spravi konferenci, katero sklicuje vlada na prihodnji četrtek. Mladočehi so že izbrali svoje zapornike, ki so: Dr. Herold, dr. Pacak, dr. Gregor, dr. Kaizl, Adamek in praški župan dr. Podlipny. Istotako se bodo vabilu odzvali konservativni in liberalni veleposestniki. Nemški liberalci pa, nacionalsci in Schönererjanci imajo v ponedeljek v Pragi posvetovanje, ali se udeležijo nameranih posvetovanj. Jurij Schönerer je na konju, on ukazuje in daje povelja liberalnemu nemškemu časopisu. Vsi nemški listi na Češkem soglasno odgovarjajo, da jim je merodajen sklep v Hebu.

Vlada naj prekliče jezikovni naredbi in potem je mogoče nadaljno posvetovanje. Tako piše „Bohemia“: „Pot in naloga sta nam odkazani. Naši državni poslanci morajo tako dolgo vstrajati v najodločnejši obstrukciji, da se izpremenijo jezikovni naredbi in odstrani ves sedanji zistem... Mi nismo prelomili miru v deželi, zato tudi nimamo povoda in dolžnosti, da bi se razgovarjali s kalivci miru. Tako oslavljeni in brezpogumni še nismo, da bi se morali podvreči in udati za vsako ceno. To bodo naši deželni poslanci povedali vladi in Čehom v obraz, ako se skliče češki deželni zbor. Povedali bodo tudi, da Nemci nikdar ne priznajo češkega državnega prava in da hočejo le v drž. zboru udeleževati se obravnav o narodnostnem zakonu.“

Te besede so jasne. „Non possumus“ kliče glavno glasilo Nemcev na Češkem.

Mi nočemo miru, dokler se ne izpremeni ves vladni zistem v Avstriji, dokler nemški liberalci ne dobé vodstva in nadvlade v roke. Tako govori pre-

drzen zmagovalc. Toda časi nemško-liberalne hegemonije v Avstriji so minuli.

Dunajsko glavno liberalno glasilo „N. Fr. Pr.“, ki je še pred kratkim Nemce svarilo pred skrajno opozicijo, se je ustrašilo Schönererjevega povelja ter se pridružuje koru fakijskih obstrukcionistov.

„N. W. Tagblatt“ piše: „Nemški zastopniki pridejo le tedaj h konferenci, ako vlada jezikovno naredbo položi v državni arhiv k drugim aktom. Dokler se to ne zgodi, ostane konferenca le vprašanje, s katerim se more pečati le politična fantazija, a ne trezna razsodnost. Kakor so razmere na Češkem, mogel bi se posvetovanja udeležiti le „Heinrich s svojim zarodom“, dokler vlada ne prekliče jezikovne naredbe za Češko.“

Nemci hočejo boj za vsako ceno; poskušali so razbiti sedanjo večino, a doslej brezuspešno. Zato je treba vsem strankam na desnici zatajevanja, resignacije, da Nemci sami stopijo izza nasipov. Sedaj je le prehodna doba, v kratkem času morajo Nemci spoznati, da svojeglavna politika ni vedno uspešna.

Dunajski listi že poročajo, če se ne posreči zadnji poskus grofa Badenija z nameravano konferenco, da koncem septembra skliče državni zbor.

„Narodnim Listom“ se celo piše z Dunaja, da se hoče vlada, ako se sprava med Nemci in Čehi ne dožene, takoj okleniti desnice in da se ministerstvo tudi primerno rekonstruirati. V ta namen se snide na Dunaju izvrševalni odbor desnice, da se posvetuje o razmerju med sedanjo večino in vlado.

V kratkem se torej odloči, ali zmaga nemška brezozirnost ali načelo enakopravnosti. Kakor kažejo znamenja, zjasnilo se bode tudi v Avstriji politično vreme ter posijalo solnce pred prag slovanškega doma.

Debata o verifikaciji.

Iz Zagreba, 15. avg.

(Konec.)

Kot drugi govornik je bil zapisen dr. Vrbanić, ali ker je bilo že pozno popoldne, prosil je predsednika, da bi govoril v večerni seji, ker misli vrlo dolgo govoriti. Predsednik pozove potem dr. Starčevića, da obrazloži svoj nujni predlog, ki ga je predložil v jutrnji seji. Predlog se tiče krivičnega zaračunavanja davka in krivičnih eksekutivnih razprodaj na ta način zadolženih kmetij. O tej zadevi spregovorim sčasoma v posebnem dopisu, ker je vrlo značajan za našo upravo, a tukaj omenim samo to, da je dr. Starčević radi svojega govora v tej zadevi izključen iz hrvatskega sabora na 30 sej, ker je rekel, da je tako pobiranje davka službeni rop in da mora na ta način naš narod brez dvoma propasti, če se mu ne pomore. Večina je hitro sklenila odstraniti Starčevića iz sabora, da ga vsaj nekaj časa ne gleda. Prišel bo pa spet ter ji povedal še mnogo ožstro, kar v resnici zasluži.

Ko je mažaronska večina izvršila svoje domoljubno (!) delo izpodivši vrlega narodnega pobornika iz sabora, vzdigne se dr. Vrbanić s poznato izreko: Moriturus vos saluto, kajti on je prepričan, da večine ne bodo uverili vsi njegovi tudi najjasnejši dokazi proti njenemu nasilju, in da bode moral iz sabora ter se podvreči novi volitvi. Govornik je govoril cele tri ure ter razjasnil na tanko vse dogodke o svoji izvolitvi, a pri tem spravil na dan take grozne stvari, ki so jih počenjale politične oblasti, da človek ne bi skoraj verjel, ko ne bi za to bilo pismenih dokazov in verodostojnost samega poslanca. Vse oblasti, od najnižjega stražarja pa do velikega župana, gazili so slobodo na vse razne načine ter pri-

LISTEK.

Kako delajo.

Kako izvirno je poročal „Slov. Narod“ o katoliškem obrtnem in delavskem shodu v Solnogradu, o tem smo že obvestili svoje bralce. Izvirno bilo je to poročilo, čeprav je bilo z dejstvi malo v razporu. Kaj za-to?! Klerikalci pa so le dobili breco in kar je prepričanih liberalcev, so verovali slepo temu poročilu. To pa je poglavitno. Jedro liberalnih čet treba vedno bodriti in navduševati, da vstraja v boju s „klerikalnim zmajem“.

Vsak umetnik priroji snov po svoje in izlije vanjo svojo individualnost. Ako bi „Slov. Narod“ obdelal snov, iz katere je izklesal Preširen svoje monumentalno delo, nesmrtni „Krst pri Savici“, zadal bi dotični umotvor prav svoje izvirno lice.

Ne bode škodilo, ako si v duhu sestavimo podobno tega umotvora, kakor bi ga bil ustvaril „Slov. Narod“.

Prvo bi bilo seveda, da bi spisal gromovit članek proti klerikalcem:

„Zadnji čas je, da se združijo vsi dobro misleči. Valovi volilne borbe pluskajo že čez našo la-dijo in potopiti se mora, ako je ne držimo združenimi močmi nad vodo. Klerikalec Valjún s svojimi agitatorji lovi na vse mogoče načine volilce in jih

bega z raznimi klerikalnimi lažmi. Tako n. pr. očita našemu kandidatu Črtomiru, da ta trdi vero krivo. Mi že sedaj pribijemo na steno to nelojalnost v volilnem boju, katere je zmožen samo tak jezuitsko zviti klerikalec, kakoršen je Valjún. Sram ga bilo!

Naš kandidat Črtomir zbral je vse naše zveste volilce ter jih peljal na volišče. Strahljivca pa v cellem ni imel števili. Toda preslaba, premaloštevilna je bila ta četa. Devetkrat večja množica klerikalcev jih obsuje, in že takrat je bilo videti, da zmaga ne bode naša.

Ko je Črtomir to videl, je še v mojsterskem govoru navduševal svoje volilce za našo sveto stvar. Rekel je, da nas bo, ako propademo, pregnala le sreča kriva. Borili smo se dolgo brez podpore in ker té ni bilo od nikoder, morali smo pasti. Sicer pa največ sveta otrokom sliši Slave, ohranili si ga bodejo, ako se držijo trdno in neomahljivo načel svobode, misli proste in prosvete ter si tako prosto volijo vero in postave.

Navdušeno odobraval so zbrani volilci te besede, potem pa so šli oddat glasove našemu kandidatu.

Ali komaj vrata volilnega lokala so odprta, vname se strašen boj, ne boj, mesarsko klanje. Valjún tam s celo jih močjo objame. Že dolgo koval je črne naklepe proti našim volilcem, prelesti mislil je ozidje grada, in ponedvoma planiti nanje. Okrog

vrat straža na pomoč zavpije in le z največjim naporom zamogla je policija napraviti zopet red.

Tako se bojujejo klerikalci. Ni čuda potem, da smo podlegli. Naše svobodomiselno meščanstvo pa naj si zapomni in naj uvaža ta nauk. Samo, ako se združimo vsi v boju proti mračnjakom in proti nazadnjaštvu, samo ako vsi složimo svoje moči, dosegli bomo prej ali slej zmago.

Čujemo, da je šel naš kandidat Črtomir krepiti svoje vsled naporne volilne borbe oslajeno zdravje v Bohinj. Upamo, da skoro okreva v svežem bohinjskem zraku.

Tako nekako bi se glasil članek.

Drugi, v Preširnovem umotvoru poglavitni del, obdelal bi „Narod“ prav kratko, znabiti v obliki dopisa:

„Iz Bohinja se nam piše, da je nekdaj naš Črtomir spremenil svoje mišljenje ter postal klerikalec! On, ki je še pred nedolгим časom nas navduševal v boju proti nazadnjaštvu, šel je v Canosso! To je žalostno znamenje političnega preobrata, ki se baš vrši v naši domovini. Črtomir po-božen!“

Sicer pa, kakor se čuje, provzročile so ta prevrat in to spreobrnjenje lepe čči neke blejske gospodice. Cherchez la femme! Taki-le so ti klerikalci.“

Pripomnimo še, da se ta „umotvor“ nekaj razlikuje od Preširnovega.

5420

tem zlorabili svojo moč. Stražarji in žandarji so bili tako drzoviti, da je jeden govornika kot kandidata na dan volitve na javnem mestu pred voliščem zgrabil za vrat in da je moral posredovati predsednik volilne komisije, da so žandarji odstopili. Vse, kar se je zgodilo v tem kotaru več mesecev pred volitvijo, vsega so krivi opozicijski volilci. Dogodil se je v neki vasi ogenj po neprevidnosti. Prijeli so opozicijske volilce ter jih brez preiskave zaprli. V drugem mestu pa so storili isto radi kakšnega drugega dogodka. Slednjič so se ječe tako napolnile, da ljudje v njih niso mogli več obstati, pa se je radi tega tudi v saboru interpeliralo. To je samo jeden primer, kako ravna naše oblasti z narodom, a takih je navel vsak opozicijski govornik po več iz vsakega kotara. Poslušalci pa tudi čitatelji teh govorov se povprašujejo, je li mogoče, da more naš siromašni narod vse tako mirno prenašati in da se ne dogajajo sploh izgrede po deželi. Kar sta proti tem jasnim dokazom opozicije navela dva mažaron-ska govornika Maksimović in Sekulić, ni niti poskus, da ovržeta one dokaze. Če Maksimović res misli, da ima Hrvatska ves današnji napredek zahvaliti sedanjemu banu, potem je ta govornik gotovo prespal dva decenija hrvatske zgodovine, a za današnje dogodke je brez dvoma slep. Sekulić se pa divi magnatskim opravam, ki jih je videl na dan otvorenja sabora. Res je, da so te oprave bile sijajne, ali so se dela teh sijajno oblečenih vladinih velikašev pokazala pri sedanjih debati grozno zamazane, in če ima omenjeni poslanec še kaj ukusa za lepo, moral bo de od zdaj obračati svoje oči na stran, kadar se pokažejo ti magnati iznovi v paradi. Smeha pa je bilo radi teh govorov dosta v saboru, če tudi je sicer vsa situacija vrlo resnoba.

Med verificiranimi poslanci je tudi župnik Rancinger, ki je bil izvoljen v Vrbovskem z ogromno večino v sabor. Ali ker je proti njemu propadel glavni banov oproda dr. Tomašić, skovali so činovniki po zapovedi velikega župana nekakšen protest, če tudi se je volitev izvršila v vsakem pogledu popolnoma pravilno. Župnik Rancinger je branil sam svojo izvolitev ter temeljito dokazoval, kako so ga oblasti preganjale, ko je hotel občiti z volilci, kar mu je veliki župan dovolil, kotarski predstojniki pa ne. Iz Bosiljeva so ga pregnali žandarji, a drugi dan je tamkaj tekla kri, ne radi njegove agitacije, saj ni mogel govoriti z nobenim volilcem, pač pa radi nasilja političnih činovnikov, ki so narod dražili in nemilosrdno tlačili, ker so bili pripravi voliti opozicijsko. Tudi je župnik Rancinger odbil najodločnejše vse napade na njegovo osebo, češ da je narod v svojih pridigah dražil proti sedanji vladi. On že kot duhoven ni mogel kaj takega storiti, pač pa je narod opominjal, da se drži svoje vere in da ne veruje volkovom v ovčji koži. Ravno tako odločno je branil svojo izvolitev v Brodu dr. Brlić. Tudi njega bi se večina rada znebila, in je na podlagi lažnjivo skovanega protesta od samih činovnikov zares zavrgla njegovo izvolitev, četudi je bil izvoljen z večino od 160 glasov. Na dan volitve je bil pri-

soten v Brodu sam podžupan, pa ni našel nič nepostavnega na volišču. A v protestu se navajajo zdaj izjave nekih Brlićevih volilcev, da so jih opozicijski prisilili, da glasujejo za Brlića. A takih izjav je šest. Dokazalo se je pa, da so oblasti teh šest volilcev prisilile na to izjavo z grožnjami, samo da imajo nekak dokaz o nepostavnosti pri volitvi. Se jeden prav čuden dokaz imajo oblasti za nepostavnost. Do 60 Brlićevih volilcev se je pripeljalo že dan pred volitvijo v Brod ter so jih tamošnji frančiškani sprejeli v svoj samostan čez noč, kajti bati se je bilo, da bi jih dal kotarski predstojnik po noči zapreti. Prišli so pa zato po Savi, ker je isti predstojnik dal zapreti vsa pota v Brod razun jedne ceste, katero je dal pa pred samim mestom zasesti po žandarjih. Zakaj je predstojnik to storil, more biti vsakemu jasno. Pustil bi bil le toliko volilcev v mesto, kolikor je proračunal, da zmaga njegov kandidat. Ali ker so opozicijski prekanili predstojnika v njegovih modrih (!) osnovah, mora se zato volitev ovreči. Pa recite, če niso naše politične oblasti zares pravi fabrikanti saborskih volitev. A vse to so se naučili od glavnega fabrikanta velikega župana Kovačevića, kakor je to povedal prav zgodno sledeči govornik župnik Hegedić, ki je v sednici od 14. avgusta v svojem izvrstnem govoru najprej dokazoval veljavnost izvolitve župnika Rancingerja, potem pa se vzrl na svojo volitev in tudi na vladino delovanje pri zadnjih volitvah sploh. Z ojim sarkazmom je ošinil govornike od večine, posebno Maksimovića in Sekulića, da se je smeh razlegal po celem sabornici, a po tem pa povedal celem večini toliko resničnih, kolikor jih do zdaj še niso slišali. „Vaše poročilo o nepotrjenih volitvah je popolnoma mršavo in brez vsakega dokaza, mi smo pa prinesli proti vašemu nepostavnemu ravnanju toliko pismenih dokazov, da bi ž njimi mogli napolniti mnogo praznino v deželni arhivu, ki je bil leta 1886 izpraznjen, in vendar se ne zanimate za te stvari, da se prepričate o resničnosti naše obrambe.“

Na vaši strani so vedno prazne klopi, ko je treba pa proti nam glasovati, prihrumite vsi v sabornico ter glasujete brez pravega prepričanja o resničnosti samega predmeta. Jeli je to vesten zastopnik naroda, ki izjavlja javno v saboru, da bo de glasoval za vse predloge večine, preden je razprava končana. To dokazuje najbolje, kako nevestno izpolnjuje večina svoje dolžnosti v tej sabornici.“ Seveda je predsednik radi tega ukoril govornika, ali resnica je bila povedana, in to je bilo gotovo umestno. Tudi ta govornik je s pismeni dokazi opisal delovanje kotarske oblasti v svojem volilnem kotaru tako drastično, da se je videla celo pri zastopnikih vlade neka potlačenost, kajti saj je vendar vlada odgovorna za vse čine njenega delokroga. Castno zares ni za nobeno vladu, če se njeni činovniki na tak način ponašajo naproti prebivalstvu, katero je izročeno njihovej upravi.

Le naše saborske večini ni mar za take pojave, njim je glavna stvar, da so v saboru in da pridejo še v egersko-hrvatski sabor. Zakaj, to vé vsakdo.

Za ilustracijo slobodnega občenja slobodnih državljanov je navel govornik, kar se je njemu pripetilo v njegovem volilnem kotaru, in že kot izvoljenemu poslancu na potu iz Karlovca v Jasko. Na tem potu so ga zaustavili kotarski pristavi in dva žandarja na sred pota ter mu zapovedali, da se vrne nazaj, ker imajo nalog od velikega župana Kovačevića, da ga sicer morajo zapreti. Poslanec je protestiral proti takemu ravnanju z izvoljenim poslancem, pokazavši jim svojo izkaznico. Ali vse to ni nič pomagalo. Sred ceste mora se voz zaobrtniti in poslanec vrniti. V Draganiću se je hotel malo okrepčati v gostilni, ali tudi od tukaj so ga žandarji odpravili, ter šli za njim do Karlovca.

Tako se je zgodilo poslancu hrvatskega sabora, in vendar ga branijo posebne postave po saborskih propisih. Veliki župan je vse to, kar je pripovedoval govornik, mirno poslušal, a večina je odobrvala to ravnanje. Kaj se more potem še pričakovati od takih poslancev. Ni zastoj rekel na koncu svojega govora poslanec Hegedić, da ima tudi Hrvatska svoje Štambulove, ali naj oni nikar ne pozabijo, da so Štambulovu odrezali roke radi njegovih nasilstev. Predsednik je govornike radi tega zopet ukoril, opozicija pa ga pozdravila z burnim živio ter mu čestitala radi krasnega govora. Župnik Hegedić je nov parlamentarec, ali je pokazal že s prvim svojim govorom, da je izvrsten govornik.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. avgusta.

Državni zbor se konečno vendar snide v mesecu septembru. „Narodni Listy“ poročajo namreč iz zanesljivih virov, da se je pri zadnjem ministerskem svetu, ki se je vršil v četrtek popoldne, sklenilo, da se skliče državni zbor koncem meseca septembra čegar prva seja obravnava nastopni dnevni red: volitev predsedstva, volitev delegacije ter dovolitev kreditov za vsled uim poškodovane kraje. Ministerski svet se je tudi že pečal s proračunom za leto 1898 in tako je toraj vse pripravljeno za prve dueve zasedanja. Ako na dan 26. t. m. napovedano posvetovanje ne bo imelo nikakega vspeha, se snide koncem avgusta ali pričetkom septembra parlamentarna komisija večine v posvet o parlamentarnem položaju. Zatrjuje se pa ob jednom tudi, da se izvrši v sedanjem ministerstvu neka izprememba, ako ostane sestava zbornične večine taka, kakoršna je bila dosedaj.

Socijalno-demokratski poslanci iz Galtotje nimajo prav nobene sreče na domačih tleh. Posl. Kozakievicz je nameraval pred kratkim prirediti volilski shod v Sygniovki, toda, kakor poroča „Reforma“, nikjer ni našel primerne prostora, koder bi zbral svoje zveste volilce. Nič bolje se ne godi vodji Daszynskemu, ki bi rad igral ob jednom vlogo internacionalca in pristnega patrijota. Mož je imel seveda pri tem poslu popolno smolo in je obsedel, kakor se mu spodobi, mej dvema stoloma.

Potopisne črtice.

Via Kranjska Gora-Buenos Aires-Tucuman.

(Konec.)

Tu je najbolj znamenit gozd ob Rio Chico — Mala reka. Tu vidiš prekrasne rastline z različnim vžitnim sadjem, tudi oranžino drevo. Tu so rastline, ki se ohranijo komaj v zakurjenih rastlinjakih čez zimo, a tu ostanejo zunaj celo zimo in rasto, kakor pri nas praproto. Gospod župnik pri nas imajo dve lepi rastlini s širokimi peresi. Ravno take so tukaj, le da dosežejo velikost grmov. Vsaka mlaka je tu ozaljšana s pri nas toliko cenjenimi škroniceljni. Toliko o rastlinstvu.

Kaj naj rečem o živalstvu? Prava posebnost je to, da tu ne poznajo hlevov. Živina je zunaj leto in dan. Zato je tudi mnogo živine podivjana, krav in konj. Pastirji so vsi na konjih in imajo dolge vrvi imenovane „Lazo“. Taka vrv je privezana pri konju. S tem love podivjano žival. Ta „Lazo“ vrže 10—15 m daleč in tako jo vjame. Ker je toliko podivjanih goved, gospod ne vé, koliko jih ima. — Imamo pa tudi čisto krotko živino. Vsako jutro pride po 30 molznih krav pred grad in preskrbim se z mlekom za ves dan. Draga pa živina ni. Lep, dober konj stane 30—40 nacionalov, krava pa 20 do 30. 1 nacional = 2:37 gl. Imamo tudi mnogo perutnine, še čez 500 različnih vrst. — Ta „kurji“

nima drugega posla, nego perutnino krmiti. — Da imamo še druge domače živali, zajce, pse itd., se umeva. — Je pa tudi tu veliko divjih, nevarnih živalij. Leopard je čisto navaden, pride notri v park. Ako je veliko ljudij, se obrne in zbeži, sicer pa je zelo nevaren. Tukaj ga imenujejo tiger. Kdor ga vstreli, dobi 50 nacionalcev ali talerjev nagrade od mojega gospoda, ker mu ta žival napravlja veliko škodo pri čedi, ako se prikrade vanjo. Jaguar se dobi tako pogosto, kakor na Gorenjskem divji kozel. — Ptice je mnogo, nekatere med njimi zares prekrasne. Imam gnezdice od kalibrija — Fliegenalibri, ki je izmej najmanjših ptic. Papige žive skupno. Ako jih prepodiš, spuščajo neznesen krik. Tudi sitnega mrčesa muh in komarjev se ne manjka. To-liko jih je in tako pikajo, da ni možno spati brez nočnih mrež. Nekateri so celo strupeni, da oteklina ne splahne cel mesec. Imenujejo jih „mal bič“. — Imamo še neko vrsto kobilic, ki so prava nadloga ali da tako rečem šiba božja za deželo. Kamor se vržejo, vse pokončajo in v malo urah uničijo vse zelenje, ostanejo le rebra. V provinciji Santa Fe je uničen ves poljski pridelek, ki obstoji zlasti v žitu. Kolonisti so primorani pri državi iskati pomoči. Podobne so te kobilice, ali kakor jim tu pravijo „Langoste“, našim velikim travnatim kobilicam, le da so te opekinne barve in prav dobro lete po zraku. Pridejo kakor oblak, da zakrijejo solnce. Kaj čuda, da

napravijo veliko škodo ne le na zelenjadi, ampak tudi na drevju. Palme in drugo drevje kaže rebra, kamor so sedle. Oranžino in limonino drevje je polomljeno od teže tega mrčesa. Človek bi ne verjel, ko bi sam ne videl. Kanji ali sladkorju ne škodujejo toliko, bolj koruzi in žitu.

Podnebje naše, četudi na 25° južne širine, prištevajo se vročemu pasu. Vročina je neznesna poleti t. j. od septembra do majnika, ko imate vi zimo, takrat je pri nas največja vročina. Res da so vrhovi Andenskih gora pokriti z večnim snegom, a mi v dolini trpimo 40° vročine. Ko imate vi največjo vročino, najdaljši dan, imamo mi najmanjšo gorkoto in najkrajši dan. In ta je 21. junija. Solnce vzhaja ob sedmih in zatone v La Plato v 1/5. Mraza pa vendar nimamo kakor pri vas po zimi. Le tu in tam zniža temperaturo južni veter na 10 do 6°. Zime v vašem smislu tukaj ni, ker v vrtilih vedno zeleni in raste. S podnebjem v zvezi je tudi neke vrste mrzlica, ki traja od 6 do 12 mesecev. Imenujejo jo „Cuč“. To je prava nadloga za deželo. Te se bojimo najbolj. Tudi mene je uže napadla. Za sedaj sem jo pregnal s kininom. Zdravniki so nekateri za kinin, drugi zoper; pa meni je pomagalo.

Ker pa je denar sveta vladar, omenjam še tukajšnje plače. Sploh lahko rečem, Evropejci so dobro plačani, domačini pa slabo. Navaden delavec zasluži na mesec 25 do 30 nacionalov = 100 do 130 gl.

Reka proti Banffyjevni vladi. Pred nekaj dnevi smo poročali, da je deputacija reškega mestnega zastopa izročila baronu Banffyju ugovor mestnega zastopa proti novemu kazensko-pravnemu redu, ker ji mesto ustanovitve sodišča druge instance odvzema še to sodišče, katero je dosedaj imela Reka v svoji sredi. Vsled tega vlada v mestu splošno ogorčenje nasproti Banffyju in njegovi vladi in 18. t. m. so nameravali prebivalci prirediti veliko demonstracijo, ki je pa izostala samo radi tega, ker je bil isti dan cesarjev rojstveni dan. Nikakor pa ni s tem rečeno, da se demonstracija ne vrši, kajti uprizoriti jo nameravajo v najkrajšem času in s tem svetu pokazati, da so vrlo malo zadovoljni z Banffyjevim regimom.

Gonja zoper kristijane v Carigradu. Odkar se je po Carigradu in okolici raznesla vest o napadu v dvorni palači, koder je dinamična bomba proizročila nekaj strahu, se je pričela mej vladnimi krogi velika gonja zoper Armence in sploh vse kristijane, češ da so ti proizročili napad. Osem Armencev je policija že prišla, ki so bili takoj obsojeni in najbrže tudi že usmrčeni. Nobeden kristijan ni skoro več varen pred mohamedovskimi vohuni, vsak občuti posledice te divje gonje. Onim kristijanom, katerim ne morejo dokazati niti najmanjše krivde, odpovedujejo službe bodisi državne ali zasebne. Umevno je, da vlada vsled tega mej Armenci v Carigradu in tudi v posamnih pokrajinah velika razburjenost in opravičena je bojazen, da se prej ali slej pojavijo zopet dogodki žalostnega spomina. Zunanji zastopniki, posebno pa francoski poslanik resno opozarjajo turško vlado, naj po nepotrebnem ne razburja duhov in ne žali kristijanov po nepotrebnem. Vidi se iz vsega, da se je v mohamedovskih zopet vzbudila stara krvoželost in da so jeli stikati po vseh kotih in krajih, kje bi zasledili kako sumljivo osebo, da bi se potem zmaščevali nad celim narodom. V očigled temu ni nikakor izključeno, da je vsa bombna afera umetno vprizorjena in da je napad izvršil kak podkupljen turčin, samo da najde nov „vzrok“ pasti po nasprotniku.

Grško-turška pogajanja in Angleži. Znano je, da se je v zadnjem času dosegla neka jedinstvo mej petimi velevladmi v zadevi grško-turške mirovne pogodbe, le šesta velevlad, namreč Angleška, se nekoliko kuja in noče pritrčiti posebno oni zahtevi, ki določa, da smejo Turki tako dolgo ostati na grških tleh, dokler ne poplačajo Grki zadnjega vinarja. Angleški poslanik je že poprej vedno zagovarjal Grke ter se odločno protivil cmenjenjej zahtevi, sedaj je pa dobil od vlade nov ukaz, da mora najodločneje vstrajati na tem stališču. „Daily Telegraph“ sicer meni, da se bodo morale ostale velevladi ukloniti tej zahtevi, toda v tem so morda prepričani samo Angleži, kajti petere velevladi najbrže ne bodo marale poslušati jednega samega nasprotnika. Najbolj gotovo je toraj, da obvelja mnenje večine, ob enem pa tudi izstopi Anglija iz evropskega koncerta.

Prvi kuhar ima na mesec 500 frankov. Tega pa ne pišem, da bi koga vabil v ta oddaljeni kot pod Kordiljerami z 6900 m visokimi vrhovi pokritimi z večnim snegom, marveč pišem zato, ker menim, da še ni nikdar noben Slovenec zašel v ta kraj, ki je sicer romantičen, lep in imeniten radi radovitnosti kraja, ki je prava vaza sredi step, radi velike ravnine, radi visokih gora, kjer se tako lepo vidi mogočni slap reke „Valderama“ v gorovji Siera de Tucumán. Ta prizor je zares impozanten zlasti ob deževji, kadar reka naraste. Znamenit je ta kraj radi bujne rasti, bogatega rastlinstva in raznovrstnih živali. Toda navadni ljudje nimajo okusa za prirodne lepote, sicer pa je tu razun mesa vse drago. Sedlo velja več nego konj. Zato tudi nikogar ne vabim semkaj; kajti sam sem zašel semkaj nekako po naključji in ne ostanem več dolgo tukaj. Ko bi bila železnica izpeljana skozi Kordiljere v Santiago, Čilsko rezidencijo, bil bi se uže odpeljal tjakaj, kamor bi dospel vlak v malo dneh. Pač je uže dalje časa projektirana ta železnica, ki bi zvezala Atlanski in Veliki ocejan, a ni še poguma, da bi jo izpeljali.

Cetudi bi imel povedati še marsikaj, zlasti kako so zidane in vravnane imenitne hiše, vendar to opuščam, ker ne vem, kako bo cenjeni „Slovenec“ zadovoljen z mojim dopisom. O priliki se morda oglasi iz kake druge dežele. Dopis pošiljam, ker menim, da iz tega kraja „Slovenec“ še ni prejel dopisa. Na svidenje torej!

Za vsprejem predsednika Faure se vrše v Petrogradu velikanske priprave. Že iz besedij „Novoje Vremja“, „da bodo čutili francoski prijatelji, kako bje srce ruskega naroda“, je lahko posneti, koliko naidušenje vlada po celem ruskem carstvu za druzega gosta iz Francije. Vse postaje, mimo katerih bo drdral vlak s predsednikom francoske republike, so okrašene s zastavami in napisi „Vive la France“. Vsi ruski, posebno pa petrograjski krogi tekmujejo mej seboj, kdo bo pripravil lepše darilo za predsednika in njegove spremljevalce, kdo ga bo dostojneje in veličastneje vsprejel. Ruski listi sami naglašajo, da Rusija tako sijajnega vsprejema nikomur še ni pripravila, kakor je namenjen sedaj predsedniku prijateljske republike.

Tedenski koledar.

Ne delja, 22. avg.: 11. pobina. evang. Jezus ozdravi gluhomutca. Mark. 7. Timotej in Simp. Ponedeljek, 23. avg.: Filip Benicij. Torek, 24. avg.: Jernej apost. Sreda, 25. avg.: Ljudovik kralj. Cetrtek, 26. avgusta: Ceferni pap. Petek, 27. avg.: Jožef Kasal. Sobota, 28. avg.: Anguštin šk. — Lunin spremen: Mlaj 28. ob 4. u. 27 m. zjutraj. — Solnce izide 25. ob 5. u. 18; zaide ob 6. u. 46 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. avgusta.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Prezentovani so č. gospodje: za faro Lozice ondotni administrator Rudolf Gregorič, za Planino pri Vipavi Anton Antončič, ekspozit na Razdrtem, za Studeno Štefan Rihar, kapelan v Kranju, za Crni Vrh nad Polhovim Gradcem ondotni administrator Janez Cebašek.

(Instalacija.) Jutri po veliki maši bodo v stolni cerkvi kanonično vmetili prevz. gosp. knezoškof novoimenovanega kanonika č. g. Jos. Erkerja.

(Osebnosti.) Vojaški župnik v Inomestu, Fr. Pollak, je imenovan častnim kanonikom pri stolnem kapitelju lavantinske škofije. — Ministerski predsednik je imenoval okrajnega zdravnika dr. Rudolfa Sadnikarja okrajnim nadzdravnikom za Stajersko. — Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani, Josip Prevec, je imenovan avskultantom pri tem sodišču.

(V duhovsko semenišče ljubljansko) so naslednji gimnazijski abiturijentje sprejeti: Cuderman Josip iz Trstenika, Gaberšek France iz Homea, Juvan Iv. iz Smartna, Erjavec France iz Preske, Jane Ignacij iz Tržiča, Kalan Jakob iz Dobrave, Kogovšek Miha iz Dravelj, Lombar Anton iz Trstenika, Lomšek Iv. iz Cerkelj, Mencej Josip z Iga, Merkun Anton z Iga, Miklavčič Ignacij iz Škofje Loke, Okorn Matija iz St. Jurija, Pavlin Andrej iz Cerkelj, Razboršek Jakob iz Čemšenika, Šparovic France iz Dupelj, Vidmar France iz Ajdovca, Vole Alojzij iz Kranjske Gore, Zaplotnik Ignacij iz Gorič.

(Taki le so!) Z Dolenjskega, 19. avgusta. [Naši katoliški laški bratje.] V Gorič izhaja že sedemindvajseto leto list „L'Eco del Litorale“, ki hoče veljati kot eminentno katoliško glasilo. Celjskih slavnostij z dne 7. in 8. avgusta omenja sicer v par vrsticah, pa besedice ne črhne o brutalnih napadih, katere je moral ondi prenašati cvet zbranega slovenskega občinstva. V številki z dne 18. avgusta pa pripoveduje na prvi strani v štirih odstavkih, kako so bili Nemci baje insultovani, vračujoč se iz glavnega letnega zbora „Südmarkinega“, ki se je vršil dne 15. t. m. v Kočevju. Navajam doslovno: „Na postaji v Orteneku so člane „Südmarkine“ insultovali ljudje, mej njimi tudi slovenske gospe, z vpitjem: Nemški psi! Nemška druhal! Mnogo jih je pljuvalo proti vozovom, v katerih so bili Nemci. Na postaji v Ljubljani je stal močan oddelek redarjev, da so brzdali ondi zbrano slovensko druhal (la popolagla slava). Slišali so se klici: Pobijte te nemške pse! Trgovec Rakusch jo je moral skrivaj potegniti iz kazine na kolodvor, ker je bilo v nevarnosti njegovo življenje.“ Jaz ne vem, koliko je resnice na tem poročilu. To pa mi je očitno, da ljubeznjivo laško glasilo „per la giustizia e verità“ rade volje pita svoje bralce s poročili o morebitnih nedostojnostih slovenskih, o nemških izživajočih surovostih pa molči. In ta list se tolikokrat hvali, češ, da je v narodnih zadevah nepristransk, pravičen na vse strani. Učimo se vendar iz taci pojmov, biti mej seboj složnim in jedinim!

(Na Bled) je prišel dne 18. t. m. na povratku iz Indije znani bakterijolog prof. dr. Koch iz Berlinu.

(Nova uradna oprava za uradnike pri sodiščih.) Uradna „Wiener Ztg.“ objavlja odloke pravosodnega ministerstva glede uniforme sodnijskih državnih uradnikov in glede sodnijskega pripravljalnega službovanja. — Talar in bilet, podoben naših duhovnov, bo v prihodnje uradna oprava vseh onih, ki nastopajo pri sodiščih kot uradne osebe. — V to vrsto spadajo poleg sodnijskih uradnikov tudi zagovorniki.

(Volilo.) Dne 12. t. m. v Lazih pri Borovnici umrl L. Verbič je mej drugim volil 5.000 gl. za mašno, oziroma ubožno ustanovo in 2.000 gl. kot ustanovo za borovniške šolske otroke.

(Prememba posesti.) Hišo Ane Furjan na Dolenjski cesti šte. 5. je kupil gostilničar Jakob Kastelic.

(Iz Slavine) 20. avgusta. Nesreče. — Danes ob tri četrt na ednajst dopoldne je treščilo pri Martinu Milharčiču-Tišljarku v Zejah v šupo. Pogorelo je vse gospodarsko in hišno poslopje do tal. Gospodarja je nekoliko oplazilo po obrazu in enega fanta po nogi, vendar nobenemu ni škode. Orodja in vozovja so nekaj rešili; zgorela je ena svinja in drugo je osmodilo, da so jo morali precej zaklati. Na srečo so bili ravno o tem času na orožni vaji tikoma nad vasjo 87. pešpolk z 2. in 3. baterijo 9. artilerijskega polka. Poveljnika sta takoj ukazala moštvu pristopiti na pomoč, in s prostaki vred so častniki pridno podajali vodo in polivali strehe. Vojaštvu gre zahvala, da se je ogenj ustavil, in ni pogorela vsa vas. Bodi poveljnikoma in vsemu moštvu tu očitno izrečena zaslužena hvala. Kasneje sta prihiteli na pomoč po stari hvalevredni navadi tudi št. peterska in postojnska prostovoljna požarna bramba. — Dne 13. t. m. je v Rakitniku v struženu, ki je vsled hudih ploh dne 9. napolnil strugo, utonil kopajoč se Fr. Rebula, vojak 1. stotnije 97. pešpolka, katera je ondi nastavljena za časa orožnih vaj; zašel je v vrtnec požiralnika, ki ga je potegnil v globočino. Bil je doma iz Pliskovice na Krasu, in star dobrih 20 let.

(Vojaške vaje.) V četrtek so se pričele vojaške vaje na Koroškem med pešpolkom št. 17. in tremi lovskimi bataljoni. Vaje se vrše proti Celju, koder se nadaljujejo divizijske vaje, dne 9. in 10. septembra pa korne. Dne 11. septembra se čete vrnejo v svoje posadke.

(V goriški gluhozemnici) se je vršil izpit gojencev 14. t. m. v slovenskem in italijanskem jeziku. Napredek gojencev je bil splošno dober. Gojencev je bilo po narodnosti 31 Slovencev, 33 Italijanov.

(Šolski dom) snujejo v Gorič. Načelnik osnovnega odbora, g. dr. A. Gregorič, je razposlal rodoljubom po deželi okrožnico, v kateri jih vabi, da pristopijo s dovoljimi doneski. Naloga temu društvu je, da v Gorič zgradi potrebno poslopje že obstoječim in morda še novim slovenskim zasebnim učnim zavodom.

(Goriški župan) dr. Karlo Venuti, znan „prijatelj“ Slovincem, je bil dne 19. t. m. slovesno umeščen. Italijani so mu priredili serenado in bakljado ter razsvetlili svoje hiše. To bi ne bilo nič hudega, da niso ob enem uprav surovo žalili slovenskih somiščanov. Kričali so po mestu „Eviva Gorizia italiana“, „abbasso i schavi“ ter peli obligatno „Nella patria del Favetti“.

(Iz Prage) 15. avgusta. V Mostu se godijo vedno čudne reči. Čehom se tu godi, kakor Armence med Turki. Neko posebno društvo Nemcev hodi z gorjčami po ulicah, po dnevu in po noči, in vsacega napada, kdor je količkaj na sumu, da je Čeh. Tudi noč mora imeti svoje žrtve. V Havranih, bližnji vasi, so vlomili v hišo neke češke družine, izvlekli vse ven in zbili do krvi. Kri teče sploh. In vlada? Župan pravi, da je bil na dopustu, da nič ne vé, da ni torej odgovoren za to, ako je policija zapirala ranjene Čeh. Praški župan je šel do deželnega predsednika, da se vendar nekaj stori za preganjane Čeh. Ta avdijenca nas ne more napolnovati s prevelikimi upi. Češki namestnik je priporočal, da naj se vedejo Čehi bolj zmerno, vmes je tudi govoril z deželnim maršalom, ki je imel z njim nekaj nujnega obravnavati. Med tem se je lahko Podlipny pripravil na daljno govorjenje. (?) Sedaj pojde poseben uradnik v Most, da se o vsem prepriča. Vlada sploh še smatra vse dogodke kot pretirane. A je-li to pretiranje, če se baha „Eg. Ztg.“: „eine scheussliche Blamage des k. k. Staatsanwaltes“, ako udri-

hajo nemški časopisi po vladi? Jezikovna naredba je ironija, dunajski dar. Vlada jo je izdala, a molči, ko se radi nje take reči godijo. — V Kutni Gori so se zbrali učitelji in učiteljice k zborovanju, in to zborovanje se je končalo s popolnim razporom med obema spoloma vzgojiteljev mladine. Ni čuda. Učitelj Kralj je učiteljice naravnost žalil. Rekel je, da je mnogo učiteljev beračev, da se še krompirja najesti ne morejo, učiteljice pa se elegantno napravljenе sprehajajo po mestu. Niso učiteljice zatirane, učiteljem se krivica godi. — Na posestvih grofa Waldsteina je prepovedano nabirati gobe. Že prej se so prodajali kraji, kjer so rastle maline, jagode, a sedaj bo vsak kaznovan, kdor pobere gobe. Lepa pomoč revežem — posnemanja vredna! Pa kaj hočemo, plemstvo mora varčevati, da ima potrebne novce za razne neumnosti in darove, ki pridejo v časopise.

(Iz Brna.) 16. avgusta. Pri slovesnostih na Velehradu so bili tudi poslanci katoliško-nar. stranke, ki so sklenili, da se izda oklic, v katerem se potrka na vrata usmiljenih src, da se pomaga revežem, po povodnji poškodovanim. Zavoljo tega zahtevajo tudi, da se kmalu skliče deželni zbor. Govorilo se je tudi, da se ne bodo letos vršile vojaške vaje na Moravskem. Toda govorilo se je samo. General Beck je pregledal ves terrain ter se izrazil, da se vaje vršiti morejo. Bolje bi bilo, ako bi se bili denarji za manevre obrnili poplavljenecem v prid. — V Prerovu so zborovali narodni poslanci o narodnem vprašanju. K temu zborovanju katoliških poslancev niso povabili. Najvažnejše iz celega posvetovanja je, da bodo glasovali za Ebenhoehov predlog. — V Loukah so našli staroslovansko pokopališče. Jeden grob je bil prazen, v drugem se je nahajala velika preperela pepelnica. — V Kraslicah bi bil moral peti novo mašo nevomašnik Adolf Meisl. Nekaj dni po svojem prihodu zbolil in dan pred svojo novo mašo umrje. Pel jo je v nebesih. — Ko je pred nekaj dnevi toliko deževalo in dež toliko škode napravil, rekli so brnski socialisti: „Naj le hudo dežuje, da bo tem kmečkim bestijam vse segnilo!“ To imajo kmetje za to, da se socialistov držijo!

(Mejnarodni znanstveni kongres katolicánov v Freiburgu.) Dne 16. avgusta se je otvoril mejnarodni kongres katoliških učenjakov v Freiburgu na Švicarskem. Vdeležencev je nad 600 in sicer zastopnikov skoro vseh kulturnih narodov. O tem znamenitem shodu bomo poročali obširneje.

(Cirkus Henry.) Najboljši dokaz za izbornost tega cirkusa so številno obiskane predstave. Tudi večerajšnje predstave se je udeležilo mnogobrojno odlično občinstvo, katero se je izborno zabavalo. Izmed točk večerajšnjega vsporeda se je najbolj odlikovala ona, v kateri je nastopil prvič M. Douvenek, imenovan medicinski čudež devetnajstega stoletja; njegova telesna gibčnost je res nad vse presenetljiva. Izredno všeč so bili občinstvu dresirani psi, kateri so točno izvajali priučene posebnosti. Neprekosljivega krotitelja in vezbatelja konj se je pokazal ravnatelj g. Henry v drugi točki, v kateri je nastopil s petimi konji. Občinstvo je odlikovalo vse točke z burnim priznanjem. — Danes je izredna velika predstava. — Jutri, v nedeljo, sta dve predstavi, prva popoldne ob 4. uri, druga kakor navadno ob 8. uri zvečer.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 23. do 28. avg.) Na Krajskem: 24. v Postojini, St. Jernej, Kočevju, Loki in Kamniku; 25. v Ambrusu; 28. v Strugah pri Cerkvi. — Na Slov. Štajerskem: 24. v Arvežu, na Laškem, Mureku, Rogatecu, Slov. Bistrici, Središči, Velenji; 26. na Bregu; 28. v Svedini, pri sv. Trojici. — Na Koroškem: 25. v Lavamintu, v Nem. Pliberku; 28. v St. Andreju. — Na Primorskem: 24. v Gorici.

Društva.

(Poziv zadruga „Rinka“.) Ob trojni meji štajerski, kranjski in koroški razprostirajo se divne savinjske planine s strmečimi vršaci in z romantičnimi gorskimi dolinami v vsej svoji veličastnosti. Pravi biser med prirodnimi lepotami pa je Logarjeva dolina, katera ima kaj sličnega samo v takozvanem Gavarnijskem cirkusu v Pirinejah na Španjskem. Dasi lepota omenjene doline vsakega obiskovalca očara, tako se vendar promet tujcev tod še ni popel na ono stopinjo, kakor je pričakovati z ozirom na izredno krasoto spodnještajerske Švice. Vzrok temu je iskati v pomanjkanju dobrih cest in modernih gostiln. Da se tem nedostatkom kolikor mogoče odpomore, se je ustanovila planinska zavetiška zadruga „Rinka“, katera namerava v Logar-

jevi dolini zgraditi hōtel z enakim imenom, kateri naj ustreza vsem zahtevam današnjih turistov. Ne-dvojbeno bo de sčasoma še tod nastalo gorsko letovišče. Stavba bo de imela dve veliki gostilniški sobi, verando, kuhinjo ter mnogo sob za prenočevanje. Pri hotelu je smrekov gozd, kjer se lahko napravi razna igrališča in sprehajališča. To podjetje je z ozirom na narodno gospodarstvo sploh in povzdigo turisticke še posebej največje važnosti in vredno, da ga vsi rodoljubi najkrepkeje podpirajo. V vzgled nam naj so Koroško, Tirolsko, Švica in Švedska, v katerih deželah se izredno mnogo ravno od domačinov žrtvuje za tujce, od katerih dobé taisti vsako leto lepe dohodke. Podpisani odbor prosi torej najljubše vse rodoljube in prijatelje krasnih planin, naj blagovolijo pristopiti kot udje k zadrugi „Rinka“. Deleži so ali opravični deleži po 10 gld. ali glavni deleži po 100 gld. Več je razvidno iz zadrugnih pravil, ki se na željo vsakemu dopošljejo. Denar se naj pošilja blagajniku g. dr. Ivanu Dečku, odvetniku v Celju. — Odbor zadruga „Rinka“: Dr. Juro Hrašovec, načelnik. — Dr. Ivan Dečko, blagajnik.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] X. Zbornični svetnik Jos. Kušar poroča, da se je odbor za oskrbovanje premoženja na Krškem obrnil do tamošnjega okrajnega glavarstva in prosil, da bi se mestu poleg že obstoječih 7letnih in živinskih semnje dovolili mesečni semnji za govejo živino in sicer vsako prvo sredo v mesecu, ter redni prašičji in žitni semnji vsako sredo, ki je bila doslej navaden tržen dan. Izmed vdeleženih občin se je izrekla breška odločno zoper vsako pomnožitev semnje na Krškem, dočim je Rajhenburg proti mesečnim semnjam za govejo živino, nikakor pa ni zoper tedenske prašičje in žitne semnje. Ostale občine so ne samo za ugodno rešitev dotične prošnje, temveč deloma celo najtoplejše isto priporočajo. Ker se je zbornica izrekla v poročilu z dne 2. novembra 1894, št. 1547 za pomnožitev sedaj obstoječih sedmih letnih in živinskih semnje na dvanaest, želi c. kr. deželna vlada, naj zbornica izrazi svoje mnenje, če se naj sploh in v kakem obsegu ugodi premenjeni prošnji odbora za oskrbovanje premoženja.

Odešek se sklicuje na prejšnje poročilo in se mu zdi umestno priporočati tudi to spremenjeno prošnjo, ker je mnenja, da je pomnoženje semnje za govejo živino bolj v interesu prebivalstva krškega okraja kakor pa pomnoženje semnje za blago, ki v sedanjem številu popolnoma zadoščajo. Krško je za trgovino z govedo in prašičji posebno pripraven kraj in to je tem važneje, ker se je reja goveje živine v okraju povzdignila in je le železi, da se tudi prašičji semnji bolj osredotočijo.

S semnji bi se pospešila še bolj govedoreja, vsled katere bi se kmetovalec lahko opomogel, ker mu vinogradi še dolgo časa ne bodo donášali prejšnjih dohodkov. Odešek predlaga: Zbornica naj se izreče v svojem poročilu do c. kr. deželne vlade za dovoljenje naprošenih semnje.

Predlog se vsprejme.

XI. Zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča, da se je občina Turjak obrnila do c. kr. deželne vlade s prošnjo, da se ji dovoli poleg že obstoječih dveh živinskih semnje še troje, in sicer 13. aprila, 31. maja in 28. julija. Pred otvoritvijo dolenskih železnic je bil promet na vozni cesti v okraju zelo živahen. Zasluzka, katerega so imeli takrat prebivalci, sedaj nimajo več, ker ves promet sedaj oskrbuje železnica. Prebivalstvo se od tedaj skrbno peča z živinorejo in se je goveja živina zelo pomnožila. Z narodnogospodarskega stališča se nikakor ne more priporočati pomnožitev semnje, pač pa je odešek za premeščenje obeh obstoječih semnje na ugodnejši čas, ker trdi občina, da sta radi tega slabo obiskana, ker je za nju določeni čas zelo neugoden za semnje sploh.

Zbornica pritrdi temu nasvetu.

XII. Zbornični svetnik Karol Pollak poroča, da se je obrnila c. kr. deželna vlada na zbornico, naj izreče svoje mnenje o premenjeni prošnji občine kostanjeviške za dovoljenje dveh novih semnje in o sejmskem tarifu. Lansko leto je občina kostanjeviška prosila, da bi se ji poleg že obstoječih štirih letnih in živinskih semnje dovolila še dva, in to dne 17. januarja in 16. maja vsakega leta. Zbornica se je tedaj izrekla za dovolitev semnje dne 17. januarja, ugovarjala pa je dovolitvi semnje v dan 16. maja, ker je ta dan tudi semenj v Rovišah in bi temu škodoval. Vsled tega prosi sedaj občina, da bi se dovolila semnja dne 17. jan. in 31. maja vsakega leta.

Odešek je mnenja, da je lega mesta Kostanjevice ugodna za semnje, strinja se tedaj s priporočilom c. kr. okrajnega glavarstva in priporoča dovolitev obeh semnje.

XIII. Zbornični svetnik Josip Rebek poroča vsled dopisa c. kr. dež. vlade, da ima občina Kranjska Gora pravico za letni in živinski semenj drugi ponedeljek v mesecu oktobru ali pa na ponedeljek pred cerkvenim žegnanjem. Vsled stare navade pa se prične ta semenj že v soboto pred drugim ponedeljkom v oktobru in se konča četrtega dne t. j. v torek. V soboto je semenj za drobnico, v nedeljo in torek letni semenj in v ponedeljek pa letni in živinski semenj. Ker je okrajno glavarstvo to razvado prepovedalo, prosi občinsko predstojništvo, da se dovoli semenj z blagom na drugi ponedeljek v

oktobru in živinski semenj na soboto pred tem. — Utemeljuje s tem, da navadno privedo kupčevalci z drobnico zlasti iz Trente in s Koroškega svojo drobnico že v soboto in se vsled cerkvenega žegnanja, ki je v nedeljo, razvije prav živahna kupčija, dočim je v ponedeljek živinski semenj brez pomena.

Odešek se pridružuje priporočilu c. kr. okr. glavarstva v Radovljici, ker bi bilo v škodo vsem udeležencem, če bi se ta bičaj, ki izvira iz krajevni potreb, popolnoma odstranil. — Zbornica priporoča prošnjo te občine.

XIV. Zbornični svetnik Karol Luckmann poroča v imenu odeška, da prosi več posestnikov iz občine Bela Peč v zbornici predloženi prošnji z dne 20. junija 1897 visoko c. kr. železniško ministerstvo, naj bi dovolilo, da bi se ustavljali osobni vlaki pri stražnici št. 6 toliko časa, dokler se ne pokrijejo stroški za napravo posebne postaje za osobni promet.

Zbornica sklène, podpirati prošnjo pri železniškem ministerstvu.

XV. Zbornični svetnik Ivan Krajec poroča v odsekovem imenu, da je gospod Alfonz Oblak, trgovec v Novem Mestu, zbornici v vlogi z dne 29. maja 1897. leta naznanil, da je v posesti več rudosledov pri St. Janžu, kjer se premog nahaja, katerega je tovarna za cink z dragocenim vrtanjem rovi in predori odkrila. Ta tovarna je last tvrdke „Actiengesellschaft für Montanindustrie und Metallhandel in Wien“ in je že od leta 1879 zapuščena; kupila sta pa ostalino v last gospoda Julij pl. Szajbely v Budimpešti in Henrik Müller, inženir v Požunu.

Premogovi skladi se vlečejo daleč v gorovje. Pri enem rovu ob potoku Hinje je tovarna leta 1876 na 130 metrov globoko vrtala in dognala, da je vrhnji premogov sklad močan 14 do 16 metrov, srednji (40 metrov globoki) 14 metrov in tretji (90 metrov globoki) 8 metrov; na drugih mestih je pa tovarna samo do 50 metrov globoko vrtala. Iz tega sklepa gospod Alfonz Oblak, da so povsod pod vrhnjimi drugi premogovi skladi. Ako ni železnice od Trebnja do Sevnice, pa nima vse bogastvo premoga nobene vrednosti. Prositelj se trudi dobiti družnikov in prosi, da bi zbornica delala na to, da se ne le jedenkrat, temveč precej, nemudoma in resno prične vse, da bo železnica iz Trebnja preko Mokronoga do Sevnice v najkrajšem času dodelana in prometu izročena. Tovarna za cink je bila od leta 1864 last Ludovika Kuschela z Dunaja, prešla je leta 1873 v last „Oesterr. Hypothekar Credit- und Vorschussbank“ na Dunaju in bila od 1874 do vstetega leta 1878 last „akcijske družbe za montan-industrijo in trgovino s kovinami na Dunaju“. Ko se je tovarna opustila, ostali so premogovi skladi in od l. 1879 so nasledniki večkrat poskušali zanimati razne kroge, da bi se gradila do premogovih jam železnica ali od železnice Zidanmost-Zagreb oziroma od postaje sevnjske, ali da bi se pri gradnji dolenskih železnic delalo na to, da bi se premog iz St. Janža spravljaj na dolensko železnico.

Zbornica sklène, obrniti se do vis. c. kr. železniškega ministerstva, da bi načrte te železnice dalo strokovno presoditi v tehničnem in trgovinskem oziru in da bi zgradbo samo vzelo v program onih železnic, katere se imajo leta 1898 graditi, poleg tega pa tudi do visokega c. kr. trgovskega ministerstva s prošnjo, da bi s svojim velikim vplivom podpiralo gradnjo te železnice. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 21. avgusta. Mej liberalnimi in nemško-nacionalnimi poslanci je navstalo nesporazumljenje, ker so liberalci zato, da se odposlanci vdeleže razgovorov pri vladi, nemški nacionalci pa se temu odločno protivijo. Najbrže, da dobe zadnji večino za-se ter da Nemci izjavijo, da se ne vdeleže posvetovanj. Ako se to zgodi, tedaj vlada takoj prične razgovor z večino ter se novim razmer. primerno tudi ministerstvo preosnuje. Potem bi se lahko okoli 20. sept., kakor je vlada že pričeto nameravala, sklical državni zbor, ki bo moral v prvi vrsti skrbeti za tak popravičnik, da bo zborovanje sploh mogoče. V najbližjem času se skliče tudi na Dunaj parlamentarna komisija desnice, da z ozirom na položaj vse potrebno vkrene, da je večina pripravljena za vsak slučaj.

Praga, 21. avgusta. Predvečeranim zvečer se je vršil shod društva „Narodni Obrana“, katerega se je udeležilo do 2000 oseb in se je razpravljalo o položaju čeških manjšin. Proti koncu je vladni komisar zaključil zborovanje radi napadov na vlado.

Plzen, 21. avgusta. Včeraj je napadel neki židovski dijak češkega dijaka Schmida s palico na javnem trgu. Vnel se je mej njima prepir, ki je privabil mnogo gledalcev, vsled česar je moralo posredovati vojaštvo in policija.

Budimpešta, 21. avgusta. Nekateri zunanji listi poročajo, da je bil bolgarski knez

le vsled tega 18. t. m. v Ruščuku, da ni bil prisiljen udeležiti se božje službe v katoliški cerkvi povodom rojstvenega dne cesarja Fran Josipa, kar pa ne more biti resnično.

San Sebastian, 21. avgusta. Morilca ministra Canovasa, Angiolittija, so včeraj dopoldne ob 11. uri usmrtili.

Madrid, 21. avgusta. Kraljica je imenovala generala Azecarrago definitivno ministrskim predsednikom.

Freiburg v Švici, 21. avgusta. Mejnarodni znanstveni katoliški kongres se je včeraj dopoldne zaključil.

Staršem in varuhom!

V 13. okraji Dunaja (Hietzing), slovečem po svojih vilah, stoji sredi velikega krasnega parka ob severovzhodnem bregu hakiškega grada 31 3-1

Vzgojni zavod za dekleta

gg. dominikank

v Hakingu, Schlossberggasse 7.

Namerjen je vzgajanje katoliških hčera srednjih in višjih stanov. Po svoji zdravi legi, po izvrstnosti učnih in vzgojnih metod, po čvrsti, telesno in dušno izvrstni mladini, ki je že izšla iz tega zavoda, zagotovljena je najboljša vzgoja.

Ljudska in meščanska hčera v zavodu ima pravico javnosti. Gojenke, odrasle šolski dolžnosti, morejo se tu temeljiteje izobraziti v jezikih, v slovu, zemljepisju, zgodovini, risanju in slikanju, v godbi in finih ročnih delih, pa še v drugih predmetih, za katere kažejo posebno veselje in veliko zmožnost.

Na zahtevanje se pošiljajo prospekti.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 stekla z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

57 29 2

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usojam si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, isto-tako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradeo, dne 2. februarja 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.

nadzdravnik.

232 100-41

Umrli so:

18. avgusta. Angela Selan, mesarjeva hči, 1 leto, Poljan-ska cesta 69, katar v črevesih.

19. avgusta. Avgust Černivc, delavčev sin, 1 dan, Marije Terezije cesta 10, oslabljenje.

20. avgusta. Gašper Illnikar, mizar, 55 let, Karlovska cesta 6, plućnica.

V otroški bolnišnici:

19. Ivana Kavšek, delavčeva hči, 12 let jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
20	9 zvečer	734.6	20.7	si. sever	skoro jasno	
21	7. zjutraj	736.9	16.9	sr. ssvzh.	megla	19.3
	2. popol.	735.3	16.4	sr. jug	jasno	

Srednja večerajnja temperatura 16.1°, za 2.3° pod normalom.

Poslano.

V šte. 184. „Slov. Naroda“ priobčila sta gos-poda Anton Klein in Rajko Branke, prvi kot bivši načelnik okrajne bolniške blagajne ljubljanske, drugi pa kot nje blagajnik, „Poslano“, v katerem sama sebi slavo pojeta, a vse drugo tako tlačita v nič, da vsak razsodni človek takoj uvidi, kam pes-taco moli. Na brezkončno samohvalno jezičenje in zabavljanje podpisana učeta reagirati, ker se jima zdi nepotrebno, da bi se zagovarjala pred lastnim svojim uradnikom in oziroma pred bivšim načel-nikom, ki ga je še le občni zbor prisilil do izpolnitve njegovih dolžnosti. Odgovarjava samo na dve točki:

1. Ni res, ampak zlobna izmišljotina je, da sem bil jaz L. Breskvar leta 1891, ko se je v blagajni dogodila velika defraudacija, član odborništa. Pač pa je res, da sem bil odborniški član takrat, ko se je po nasvetu jako vplivnega moža v Ljubljani tisti Götzl v blagajni nastavljal za uradnika, ki je pozneje v blagajni poveril nekaj denarja; toda ker se mi imenovani Götzl že takrat ni nič kaj dopadel, se od-borniške seje, v kateri se je vršilo njegovo imeno-vanje, nisem udeležil, da ne bi s svojo opozicijo kalil jednoglasnega sklepa. Za tiste odborniške dobe pa blagajniška revizija, katara je za redno vod-stvo knjig jedino ali pa vsaj v prvi vrsti odgovorna, ni mogla zaslediti nobenih nerednostij. Po preteku dveletne odborniške dobe sem izstopil iz odbora, tako da za

časa defraudacije nisem bil več njega član.

Sicer pa je tudi do cela nerelevantno, ali sem bil za tistega časa odbornik ali ne; kajti ako ves revizijski in ves upravni odbor defraudaciji ni mogel priti z lahka na sled, potem vendar noben razsodni človek ne more zahtevati, da bi se bilo to pač meni kot upravnega odbora členu moralo posrečiti.

Kaj ko bi se recimo kedaj gospodu Branketu mogla dokazati kaka neredna manipulacija z blagaj-niškim denarjem? Kdo bi bil za to odgovoren, da se jej ni že zdavna prišlo na sled? Morda da v prvi vrsti gospod Klein kot bivši načelnik, na noben način pa ne katerikoli poljubni član upravnega odbora! Mi dva sva sicer prepričana, da se gosp. Branketu kake take nerednosti nikdar ne bo moglo očitati, vendar naj se iz tega primera spozna, da ne gre kakemu upravnemu odborniku podtikati, kar je mogoče da zagrešil revizijski odbor.

Toliko v pojasnilo gg. Klein in Branke, katara naj v bodoče s svojimi trditvami bodeta vsaj neko-liko bolj previdna in resnicoljubna.

2. Kar se pa zadeva enquete radi preste volitve zdravnikov, je pa stvar sledeča: Po sklepu uprav-nega odbora, v katerem imajo večino g. Klein et cons., sem jaz Iv. Kregar enketo sklical v svrhu posveta o tej za blagajniške zavarovance vele-važni zadevi. Da je bilo enkete samo do tega, po-magati bolnikom in vstreči njihovi želji po prosti volitvi zdravnikov, v kolikor bi to pripu-ščale denarne blagajniške razmere, to saj izpričate jedini resoluciji, ki jih je enketa ro-dila, in ki slove: „Blagajniškemu načel-niku in podnačelniku se nasvetuje, da naj stopita z načelnikom zdrav-niške zbornice g. dr. pl. Bleiweisom v razgovor glede proste volitve zdrav-nikov, o kojega vspehu naj pozneje enkete poročata; dalje naj načelništvo skrbi zato, da se sestavi na-tančna statistika o vseh slučajih obolenja blagajniških članov, na koj temelju bode mogoče presoditi, koliko bi blagajno stali zdravniki, ako se vpelje njih prosta izvolitev.“ Tudi v tem oziru naj se bodoči en-keti poroča.

To je tedaj sklenila po gg. Klein in Branke toliko črna zdravniška enketa.

Vsak, komur ni samo do navadnega zahrbt-nega zabavljanja ampak za resnično plodnosno delo, naj pa sedaj razsodi, kdo ima prav! Toliko za sedaj, če treba pa pozneje več.

V Ljubljani, 20. avg. 1897.

Ivan Kregar,

načelnik okr. bol. blagajne.

Luka Breskvar,

podnačelnik okr. bol. blagajne.

Zahvala.

553 1-1

Najpričnejšo zahvalo izrekamo prečast. duhov-ščini za tolažbe izraze sočutja povodom nenadomest-ljive izgube našega predragega v Gospodu počivajo-čega nepozabnega strica, prečastitega gospoda

Valentina Skul-a

bivšega župnika pri Sv. Jakobu ob Savi.

Najtoplejšo zahvalo izrekamo še posebej prečast. gosp. župniku šent-jurijskemu Antonu Kukuljnu za vodstvo pogreba in za ganljivi, v srečo sezajoči govor, blagim faranom pokojnikovim za njih sožalje in ve-liko ljubezen do svojega ljubljenskega duhovnega očeta in vsem mnogoštevilnim spremljevalcem pogreba.

Bog povrni vsem!

Žalujoča rodbina Skul.

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,

se priporoča v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spada-joča dela. 9 32-28

Prijatelj slovenske akad. mladine, naročite se na

"NORO"

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedelje 1 gld., za dijak 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, študijski inštr., Dunaj, V. Matzleinsdorferstrasse 76, IV, 30.

Cirkus Henry

v Ljubljani, v Lattermannovem drevoredu.

Danes v soboto, dne 21. avgusta, ob 8. uri zvečer:

Velika izvanredna predstava

z raznevrstnim vspehom.

Hipologični potpourri z več slobodnimi konji, po rav-natelju. — Trio Palo, senzacionalno proizvajanje na zrač-nem aparatu. — Mr. Douvenk, medicinski čudez 19. sto-letja, Japan ali slavnost v poletni noči v Tibetu, velika ensemble-predstava v petih slikah, predstavlja cela družba.

Jutri, v nedeljo dne 22. t. m.:

2 veliki gala-predstavi

pri katerih sodelujejo vsi umetniki in vse osobe, dalje najbolj dresirani konji.

Začetek prvi predstavi ob 4. uri popoldne, drugi predstavi ob 8. uri zvečer.

Predprodaja vstopnic od 10. ure zjutraj do 6. ure zvečer je v glavni tobačni zalogi na Mestnem trgu.

Natančnejši vspeh je na lepkih razviden.

550 1

Ravnateljstvo.

Za slikanje cerkvá

se priporočam prečastiti duhovščini z zagotovitvijo, da bodem meni izročena dela v poljubnem slogu bodisi intarsia, barok-ali gotičnem slogu itd., na presno (fresco) kar naj-bolj natančno izvršil. — Na željo napravim načrt, po ka-terem se morajo izvrševati vse v cerkvi potrebne slikarije.

Velespoštovanjem

549 2-1

Franjo Alešovec

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 7.

Izjave za novi pridobinski davek

izdeluje in pojasnila o tem daje

Jos. Perhanc,

konces. privatna pisarna,

sedaj: v Ljubljani, Marije Terezije cesta 4, parter na levo. 522 3-3

Stari glasovir,

izdelek slavnostne trdke „Straicher“, je po ceni na prodaj v Krakovskem predmestju, Gradaške ulice h. št. 8, v prvem nadstropju. 530 3-2

Sv. Petra nasip št. 5 v Ljubljani.

Naznanilo preselitve in priporočilo.

Prečast. duhovščini in slav. občinstvu si usojam uljudno naznaniti, da sem preselila iz baraka v Lattermannovem drevoredu pod trdko

Fr. Dežman

poslujoči knjigoveški obrt v mesto na

Sv. Petra nasip št. 5 v Ljubljani.

Ob tej priliki se toplo zahvaljujem za obilno na-klonjenost ter prosim mi isto tudi v bodoče ohraniti. Vsako najmanjše naročilo izvršeno bode v moji delav-nici točno, natančno po nizki ceni.

Velespoštovanjem

551 5-1

Fr. Dežman.

Sv. Petra nasip št. 5 v Ljubljani.

Breč. duhovščino in sl. občinstvo

v mestu in na deželi uljudno obveščam, da sem se ravnokar vrnil z Dunaja, kjer sem v višjem učilnem zavodu za prirojanje oblek slavnostne trdke Hofmann & sin absolvirati tečaj za

popolno priučitev v prirojanju vsakovrstne obleke,

posebno še duhovniške obredne in civilne obleke. Cenjenim in velečast. svojim naročnikom mogel bodem odslej v vsakem pogledu postreči kar najbolje.

Ob tej priliki se toplo zahvalim za doslej mi v obilnosti izkazano zaupanje ter prosim, da mi ohranijo naklonjenost vsi dosednji na-ročniki in mi po priporočilu — katero si hočem pridobiti z natančnim, povsem solidnim delom — pridobé še novih odjemalcev.

Velespoštovanjem

Fr. Pavšner

tehn. izvežbani krojaški mojster

v Ljubljani, Vošnjakov trg št. 4 (nasproti c. kr. veliki gimnaziji).

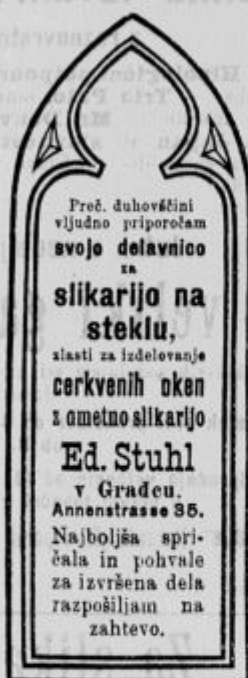
Prav ceneno se prodá

jednonadstropna hiša

s štirimi stanovanji, doplačilo 8% obresti. v
Vodmatu pri Ljubljani. — Natančneje pové Adolf
Hauptmann. Resljeva cesta v Ljubljani. 506 10—10

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:
Enchiridion Liturgicum in usum Cleri-
corum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit
Jes. Erker. Cena 1 gld 50 kr.
Wolf-Pleternikov slovensko-nem-
ški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld.
50 kr., v pol-sagrinastih izvirnih platnicah
14 gld. 50 kr.

500 52—4

Preč. duhovščini
vjudno priporočam
svoje delavnico
za
slikarstvo na
steklu,
slasti za izdelovanje
cerkvenih oken
s ometno slikarstvo
Ed. Stuhl
v Graecu.
Annenstrasse 35.
Najboljša spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

XXXX Solidno blago. XXXX

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatorji hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega
in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do
40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene
madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd.
Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami
zastoj in franko. 322 35—16

XXXX Najnižje cene. XXXX

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski
ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 32—34

se priporoča prečast, du-
hovščini in cerkvenim
predstojništvom v naro-
čila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in
svetniških soh

iz gipsa, kamna, lese-
nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Spričalo. Gosp. Andrej Rovšek je naredil pri župni
cerkvi na Ježici dva prav lična stranska oltarja v po-
polno zadovoljnost podpisane predstojništva.

Predstojništvo župne cerkve na Ježici.
dné 30. julija 1897. 505 52—4

LUDOVİK BOROVNIK

== puškar ==

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52—48

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

„Monopol-Excelsior“

se imenuje glasben avtomat posebno lepega, krepkega
in polnega glasu. Če se v njega vrže 2 kr., igra razne ko-
made in napeve. Ni toraj samo v razvedrilo, ampak sploh po
krémah, restavracijah itd. Lčna sobna oprava, ki donasa dokaj
dobička. Dobi se tudi proti mesečnemu plačevanju pri

Fr. Stampfel-nu 469 5.

v Ljubljani na Kongresnem trgu, Tonhalle.

Najboljše sredstvo proti stenicoam,
bolham, kuhinjskemu mrčesju, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot
nobeno drugo sredstvo

vsakovrstno golazen — in ga radi tega
milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki
so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian,	Kham & Murnik.	A. Scharabon.
F. Grošelj.	Adolf Kopřiva,	Viktor Schiffer,
Karol J. Holzer,	Josip Kordin.	Jakob Schöber,
Ivan Jebračin,	Anton Krisper,	Jakob Spoljarič,
Anton Ječminek,	Peter Lassinik,	A. Stacul.
Jeglič & Leskovic,	Alojzij Lenček,	M. E. Supan.
C. Karinger,	Ivan Perdan.	Frane Terdina.
Mihail Kastner.	Karol Planinšek,	Uradniško kon-
J. Klauer,	J. C. Röger,	sumno društvo

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovč, Idriji, Kranju,
Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniku, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dravi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledu, Cirknici, Ložu, Kamniku, Vipavi, v Škofji Loki
M. Zigon in E. Burdych. 202 15—14

504 20—13

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak,
med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Želez-
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je kina-železnati malaga

kot dijetelčno, krepčujoče in kri tvoreče
zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkujočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gld. 1-80, pol stekl. gld. 1-—

Prireja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se določijo naročila. Ondi
dobé se tudi vsa homöopatična
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52—32

4 zlate, 18 srebrnih kolan, 30 častnih in priznalnih diplom.

Kwizdov restitucijski fluid,

e. in kr. priv.

umivalna voda za konje

cena stekl. 1 gld. 40 kr. a. v.

Vše tekem 35 let uporab-
ljavana v dvornih hlevih, v
večjih konjarnah vojaških in
civilnih, krepí pred in oja-
čuje po velikih štrpcah,
pri izpahenju, otrdelosti
mišic, kit itd., usposablja
konja k trajnemu naporu pri
tekanju. L. 111 12—7

Pristen dobi se le, ako je pritisnjena varstvena znamka,
v vseh lekarnah in droguerijah v Avstro-Ogerski.

Glavna zaloga:

Fran. Iv. Kwizda

e. in kr. avstro-ogerski in kralj. rumunski dvorni založnik

okrožni lekarnar v Kornenburgu pri Dunaju.

Št. 8821.

521 3—3

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okraj. zdravnikov na Kranjskem:

1. v Bohinjski Bistrici z letno plačo 800 gld. in 200 gld. letne doklade od zdravstvenega okrožja;
2. v Kočevski Reki z letno plačo 800 gld.;
3. v Logatcu z letno plačo 600 gld.;
4. v Šmarji pri Ljubljani z letno plačo 800 gld.;
5. v Velikih Laščah z letno plačo 700 gld.;
6. v Vipavi z letno plačo 700 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisanemu de-
želnemu odboru

do 5. septembra 1897. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse,
avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje
službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se pa bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že
službovali v kaki bolnici.

Od dež. odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 2. avgusta 1897.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1895	kron	147,562,080.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1895	„	27,120,589.—
Izplačevje zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-	„	321,644,530.—
štva (1848)	„	82,267,300.—
Mej letom 1895 je društvo izdalo 8761 police z glavnic	„	
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za	„	
predloge daje brezplačno	„	

glavni zastop v Ljubljani

726 (12—10)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. o. kr. ministerstva za uk in bogočastje pripuščeni

mali, srednji in veliki katekizem ali krščanski nauk

v slovenskem jeziku, kateri bo v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od prihodnjega šolskega leta nadalje, je **ravnokar izšel** ter se dobiva
mal po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.

v prodajalnici katol. tiskovnega društva v Ljubljani
(H. Ničman) Kopitarjeve ulice.
Razprodajalci dobé primeren popust.

Otvoritev restavracije.

Najlepše zahvaljujoč se za doslej v gostilni „pri lpi“ mi izkazano zaupanje, si usojam velečastite goste in p. n. občinstvo opozoriti na otvoritev v novozgrajeni hiši elegantno opremljene

restavracije z vrtom v Gradišču št. 1 preje gostilna „pri vrtnarju“.

Izrekujoč še jedenkrat najsrčnejšo zahvalo za dozdaj izkazano zaupanje, združujem s tem prošnjo, da se me tudi v novih prostorih blagovoli počastiti z mnogobrojnimi posetom.

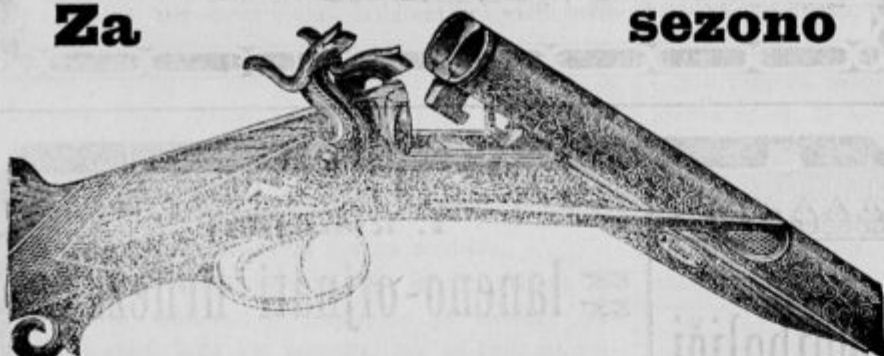
Zagotavljam, da se bodem potrudil z **izbornimi jedili, izvrstnimi vini in izvrstnim Reininghauskim maronim in bučejeviškim pivom iz meščanske pivovarne**, trajno vzdržati naklonjenost p. n. občinstva, se priporočam za obilni obisk in beležim

z velespoštovanjem

L. Fantini,
restavratér.

532 3-2

Za sezono

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejšega sistema, samokresov itd. in vseh sem spadajočih potrebščin; posebno pa opozarjam na

Novo! trocevke, Novo!

ki se izdelujejo samo pri meni in katere je radi lahkote in priročnosti vsakomur najtopleje priporočati.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča le z izdelovanjem orožja, priporočam se p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk, ker izvršujem vse v mojo stroko spadajoče nove naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Velespoštovanjem

534 20-2

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 318 26-7

na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše **ure** po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

veržic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: **Stenske (Pendel-) ure z godbo**
po jako nizki ceni. 711 41

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Stanarinske knjižice

za stranke
z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razporedbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-
dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-
mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gl. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Na prodaj so iz proste roke

pod ugodnimi pogoji dobro se obrestujoče

štiri hiše

na Glincah - Nova vas pri Viču poleg Ljubljane. Dve hiši imata po 13 stanovanj, obstoječih iz sobe in kuhinje, dve pa po 6 stanovanj, imajočih po jedno sobo in kuhinjo. Večji dve hiši imata tudi kleti, jedna pa še hlev, in stojita poleg občinske ceste vodeče na Brd. Vse hiše so nove in dvanajst let davka proste.

Natančneje pové lastnik **Anton Celarc** na Glincah - Nova vas št. 41. 514 6-6

Ustanovljeno l. 1820.

Srebrna svetinja Pariz 1878.

Častni in priznanski diplom na Dunaji 1873.

Insam & Prinoth
St. Ulrich

v Gröden-u (Tirolsko)

se priporočata prečastiti duhovščini za

cerkvena dela iz lesa,

kakor: za izdelovanje altarjev, prižnic, spovednic, krstnih kamnov, križevih potov, kipov svetnikov, podob Kristusovih, jaslic itd.

po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in franko.

Spričalo. Kip je došel nepoškodovan. Vse hvale slogu primerno umetniško izvršitev podobe, ki na gledalca napravi velik vtis. Prisrčno se Vam zahvalim za lepo delo. 371 12-9

V Aleksandriji (Egipet).

P. Rajmund Bayerl,

apost. mis. in vikar v samostanu sv. Katarine.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomaževo moko

je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislno gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztoplivo fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavske nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate. Jedva nedostajajoča množina citratno raztoplivo fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročbe naj se pošiljajo

56 36-22

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomaževo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 31

Izborno svojo zalogo
raznovrstnih vóz
kritih in nekritih

lišno in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhov-
ščini in sl. občinstvu

Fr. Šiške naslednik
J. Demšar
Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po
165 3 nizki ceni. 509 6-4

Gostilna (hotel)

v Narodnem domu v Celju

se oddá od 1. septembra 1897 pod jako ugod-
nimi pogoji v najem.

Pismene ponudbe naj se blagovolijo vsaj do
25. avgusta 1897 poslati na vodstvo „Na-
rodnega doma“ v Celju. 535 3-3

Jedino pravi
Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarni pri „angelju
varhu“ in tovarne farma-
cevtičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi
pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in potrjeni od zdrav-
stvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje,
najresnejše in najceneje
ljudsko domače zdravilo,
ki uteši prsne in pljučne boleti
kró v želodcu itd. ter je vpora-
bno notranje in zunanje.

V znak pristnosti je zaprta vsaka
steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja
trdka **Adolf Thierry**, lekarna pri „angelju va-
rihu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tli-
skane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje
tem nič vredneje ponaredbó. Pazi naj se toraj vedno
natančno na zeleno varstveno znamko, kakor
zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedine prave
balzama, kakor tudi prekupece nič vrednih ponare-
jenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem
najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o var-
stvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega
balzama, naj se naroči direktno in naslovi: **Na
angelja varha lekarno A. Thierryja v Pre-
gradi pri Rogatec-Slatini**. 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic stane franco vsake avstro-ogerske poštne po-
staje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6
dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12
majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Raz-
pošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšno
zeleno varstveno znamko, katero mora no-
siti v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

139 20-15 v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 396 30-11

Št. 98/pr.

528 3-3

Razpis službe.

V deželni bolnici kranjski v Ljubljani izpraznjena je

služba sekcijskega sluge

z letno plačo 360 gld. do 6 petletn. c po 25 gld. Razun tega je s to
službo združeno prosto stanovanje, prosta kurjava in svečava.

Prosilci za to službo predložé naj svoje s krstnim in domovinskim
listom, s spričevali o studijah in sedanjem opraviu opremljene prošnje

do 25. avgusta 1897

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani, dné 10. avgusta 1897.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporočá 12 52-33

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Pleskarski in lakirarski obrt

trdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu šte. 20

se priporočá prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vatevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materijala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-45

Najboljši
fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporočá najceneje 59 104-90

Adolf Hauptmann,

**I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.**

Dunajska borza.

Dné 19. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 30
Avstrijska zlata renta 4%	124 —
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 60
Ogerska zlata renta 4%	122 60
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100 05
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	955 50
Kreditne delnice, 160 gld.	365 —
London vista	119 80
Nemški dr. bankovci za 100 m. nem. dr. velj.	58 72 1/2
20 mark	11 75
20 frankov (napoleonidor)	9 52 1/2
Italijanski bankovci	45 25
O. kr. cekini	5 64

Dné 20. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93 85
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 —
Dunavske vravnave srečke 5%	128 50
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 25
Posojilo goriškega mesta	112 50
4% kranjsko delno posojilo	98 75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 60
Priporitne obveznice državne železnice	228 —
južne železnice 3%	182 65
južne železnice 5%	125 85
dolenjskih železnic 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	154 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 50
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 —
Salmove srečke, 40 gld.	71 50
St. Genois srečke, 40 gld.	79 25
Waldsteinove srečke, 20 gld.	55 —
Ljubljanske srečke	22 25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 50
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3400 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	406 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	88 25
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	—
Montanska družba avstr. plan.	134 50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 —
Papirnih rubljev 100	127 25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obvestovanja pri popolni varnosti

naloženja pri popolni varnosti